

Ludvík við Stein:

KUNDU TAÐ SAMARÓÐ Á KALDBAKSFIRÐ EITT MIKUKVØL

– Tað er væl kappróðurin, sum hevur skapt stevnurnar og ikki øvugt. Og eg haldi tað vera øgiliga keðiligt, at tær gomlu stevnurnar verða brúktar til at definera, nær okkara tjóðarítróttur skal iðkast, tí um tað blivu fleiri kappróðrar, sum vóru á sama stað, har umstøður vóru til ein góðan start, hevði tað heldur ikki blivið hetta hestaarbeiðið hvørja ferð, sigur Ludvík við Stein, sum mestsum hvønn leygardag er viðmerkjari umborð á útvarpsbátinum, tá FM-kappróður er á skránni

Hilmar Jan Hansen

Ein leygardag fyri og annan eftir, meðan kappróðurin er í gongd, er 37 ára gamli glyvramaðurin, Ludvík við Stein, at hoyra sum viðmerkjari umborð á útvarpsbátinum, har hann við síni vitan og sínum eygleiðingum hevur bæði eitt og annað at fortelja lurtarunum, sum fylgja við, hvussu gongst »sínur« bát-um í FM-róðrurnum.

At boð vóru eftir honum, er kanska ikki so lægið, tí hann hevur fleiri ára royndir frá kappróðri sum virkin røðari, umframt at væl liggur fyri at greiða frá og seta orð á tað, sum sigast skal.

– Mítt lív í kappróðri byrjaði í 1996, tá eg fór umborð á seksmannafarið Sølmund, har eg var hetta eina árið. Vit vóru nakrir, sum iðkaðu fimleik, sum komu umborð har hetta árið, og eg minnst, at tað var ein vinmaður, ið bað meg koma við, greiðir Ludvík frá.

– Árið eftir róði eg ikki, men í 1998 bleiv eg biðin um at koma umborð á tíggjumannafarið Eysturoy-

ing, har eg róði síðstu ferð við í 2010. Okkurt árið er farið burtur ímillum, men av teimum sjej føroyameistaraheitunum, Eysturoyingur hevur vunnið, havi eg verið við til at vunnið tey seks, so eitt sindur hevur man upplivað í kappróðri millum ár og dag.

Sum sagt, so var Ludvík við Stein fimleikari, tá hann endaði umborð á Sølmundi, og hóast fimleikurin vígaði tungt áðrenn, bleiv kappróðurin hansara hjartabarn.

– Tað, sum helst fyrst og fremst er orsök til tað, er mín hugburður, at mær dámar betur ítróttargreinar, har tú onkursvegna klárar at definera eitt úrslit, eftir at iðkararnir hava flutt seg frá einum starti til eitt mál. Mær dámar betur hetta við, at allir byrja at renna í senn ella at rógva í senn, og so er tann fyrsti á málinum vinnarin, heldur enn at ein ella fleiri dómarar skulu definera tað, sigur hann.

– Upp á tann mátan er tað eisini lættari at siggja, hvør er best, tí um vit taka fótból sum dømi, so kann eitt lið

saktans tapa við trimum málum, men hava verið betra liðið. Tá dámar mær nógv betri hitt, tí tá er ongantið nakar ivi um, hvør er best, tí tað er altíð tann, sum kemur fyrstur á mál.

Eina aðra lokkandi dygd við kappróðrinum, ið róðrar-áhugaði glyvramaðurin tekur fram, er eisini tann serligi felagsandin, sum er at finna í kappróðri, sum hann sær sum eina kropsliga øgiliga krevjandi ítróttargrein.

– Fyri at rógva á hægsta stigi, krevst ein ávís konditi-ón, men kropslig styrki skal eisini til. Tað er alt ein kombinati-ón, sum kennist aftur frá tí gamla føroyska samfelagnum, har róðurin hevur sínar røtur sum ein føroyskur upprunaítróttur. Menn róð jú fyrr øgiliga kapp í sambandi við arbeiði og gerandislív sum heild, og í nýggjari tíð hevur róðurin so ment seg til eina ítróttar- grein, sigur Ludvík.

Ikki øll átøk góð

Tá hann síðst í 90-unum kom umborð á Sølmund sum fesk-ur røðari, gjørdist hann sam-

stundis ein partur av hesi í allar mátar serføroysku ítróttargrein, sum um tað mundið hevði ment seg til at vera á rættiliga høgum stigi og við harðari kapping mill-um fleiri bátar.

– Tá vóru nógv tíggju-mannafør, sum vandu nógv og hart, samstundis sum kappingin var so mikið hørð, at tað altíð vóru einir fyra ella fimm bátar, sum av álvara ætlaðu sær at vinna før-oyameistaraheitið. Soleiðis er tað ikki í dag, tí nú kanst tú sum oftast peika á einar tveir ella tríggjar bátar sum møguligar vinnarar, og við- hvørt kanst tú peika á ein bát og siga, at hann vinnur, sigur Ludvík við Stein.

– Til dømis eru kvinnur- nar umborð á Jarnbardi so mikið suveronar, at eg næst- an ikki skilji, at tær tíma at rógva, tí tað er ongantið ein spurningur, um tær vinna. Og við Drekanum Reyða og Erlu Kongsdóttir er tað næst- an tað sama. Eg minnst eis- ini eitt ár hjá okkum, 2007, har tað var upp á sama máta, at vit fingi púrt onga kapp- ing, og tá bleiv hugurin ikki

tann sami at fara á stevnur- nar ella at venja.

At róður fyrr og nú ikki er akkurát tað sama, ásannar Ludvík, sum tó ikki er so fullvísur í, at øll átøkini, sum verða gjørd, fyri at økja um áhugan fyri kappróðri, eru á so góðari leið. Tá hugsar hann serliga um tað, at alt verður gjørt fyri at stytta um róðrardagin, so fleiri áskoð- arar skulu koma.

– Nei, onkursvegna haldi eg tað vera skeivt at hugsa tann vegin. Um vit taka teir, sum rógva, so eta teir kanska morgunmat klokkan 10 og gera seg síðani klárari. Teim- um kann tað so gera akkurát tað sama, um teir eru aftur við hús klokkan sjej um kvøldið ella klokkan hálv- gum átta, og hóast tann hálv- ímin kanska ger tað hugalig- ari hjá teimum, sum eru og hyggja at róðri, ger hann væl heldur ikki so øgiligan mun, heldur hann.

– Í ár er eingin róðrar- teinur longri enn túsund metrar, men á Norðoya- stevnu vóru allíkavæl bara tvær fleiri bátsmanningar enn í fjør, og tá skal so sigast,

at fáa illa verið færri mann- ingar, enn tað vóru í fjør og eru í ár. Og bara at skylda upp á Róðrarsambandið, sum skal gera hetta ella gera hatta, er neyvan vegin fram heldur, tí eg trúgvi einki uppá, at tað er Róðrarsambandið, sum ger, at fleiri ikki rógva.

Mest sjálvdráttur

Tvørturímóti heldur Ludvík við Stein, at afturgongdin, sum hevur verið í áhuganum fyri kappróðri, eins væl kann skyldast ta sannroynd, at samfelagsliga verður slett ikki lagt upp til liðanda og liðavrik, har tað ræður um at ofra seg fyri liðið og plássið ella bygdina.

– Eg haldi, at allur tíðinda- flutningur og allar lýsingar koyra upp á einstaklingin, og tað sama er eisini í ítrótti, har tann felagsandin, eg minnst frá fyrstu árunum, ikki er til longur. Tá var tað ein heiður at verða biðin við Eysturoyingi, og tú vildi feg- in seta alt annað til síðis fyri tað, men nú skalt tú hugsa fyrst og fremst um teg sjálv- an og vera í sjálvdrátti, og helst skal tú slett ikki hugsa